

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Švecové a soudců JUDr. Heleny Černecké a JUDr. Petra Wulkana v **právní věci žalobce: Obce Trnová, IČ: 00640701**, se sídlem Trnová 80, 252 10 Mníšek pod Brdy, zastoupeného JUDr. Miroslavem Bělinou, CSc., advokátem v Praze 8, Pobřežní 370/4, **proti žalovanému: S.O.N.Y. International Proprietary Limited**, se sídlem Global Gateway 20, Rue de la Perle, Providence Mahe, Seychelles, zastoupenému Mgr. Ing. Tomášem Kubíkem, advokátem, v Praze 1, Politických vězňů 21, o **určení vlastnického práva k nemovitým věcem a předání nemovitých věcí žalobci**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu Praha – západ ze dne 23.2.2016, č.j. 5C 331/2015-62,

t a k t o :

Rozsudek soudu prvního stupně se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

Okresní soud Praha – západ shora uvedeným rozsudkem zamítl návrh žalobce na určení, že žalobce je výlučným vlastníkem nemovité věci – vodního díla pro veřejnou potřebu podrobně popsaneho v odst. a. až f., pokud jde o jednotlivá rozhodnutí Městského úřadu Černošice, odboru životního prostředí (výrok I.). Rovněž byl zamítnut návrh žalobce, aby žalovanému bylo uloženo předat žalobci tuto nemovitou věc – vodní dílo pro veřejnou potřebu, opět popsaneho v jednotlivých rozhodnutích správního orgánu uvedených v odstavcích a. až f. (výrok II.). Žalobci bylo uloženo zaplatit žalovanému náklady řízení 13.552,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám právního zástupce žalovaného.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání žalobce. Namítal, že není jasné, z jakého ustanovení Rámcové smlouvy soud při svých úvahách vycházel. Podmínkou uzavření nepojmenované smlouvy je dostatečně určený předmět závazků, což Rámcová smlouva nepochybně splňuje. Soud se zabýval pouze Rámcovou smlouvou, ze které vyvodil nesprávné závěry. Šest konkrétních stavebních povolení a kolaudačních rozhodnutí soud v odůvodnění rozsudku nezmínil vůbec. To, že je žalobce vlastníkem vodního díla vyplývá z listinných důkazů a lze totéž prokázat výslechy svědků, které ovšem soud neprovedl. Sepsání protokolu či uzavření dílčí smlouvy nemůže, za situace, kdy jsou stavby již zkolaudovány, nic měnit na tom, že vlastníkem vodovodů a kanalizací je žalobce. To vše je prokázáno územním rozhodnutím z 30.10.2003, Rámcovou smlouvou z 13.7.2004 a šesti kolaudačními rozhodnutími. Fakt, že se žalobce stal vlastníkem stavby ke dni její kolaudace, není potřeba opětovně ujednávat dílčími smlouvami. Není pravda, že by žalovaný doložil své vlastnictví kupní smlouvou z 12.9.2012. Žalobce prokázal, že žalovaný se chová jako vlastník veškeré

vodovodní a kanalizační infrastruktury v obci Trnová, ačkoliv takovým vlastníkem není. Pokud se žalovaný prezentuje jako vlastník těchto děl na základě kupní smlouvy z 12.9.2012, žalobce tvrdí, že je tato smlouva neplatná z důvodu jejího uzavření s nevládníkem a také postrádá podstatnou náležitost – vymezení předmětu koupě. Žalobce se neztotožňuje ani s tím, že soud prvního stupně dospěl k závěru, že nemá na požadovaném určení vlastnictví naléhavý právní zájem. Soud prvního stupně však nevzal v úvahu, že vlastník infrastruktury a provozovatel infrastruktury nejsou shodné subjekty a výsledek soudního sporu nemůže mít negativní dopad na dodávku vody či provoz kanalizace. Podle judikatury je naléhavý právní zájem na určení vlastnického práva k nemovitostem zapsaných v katastru nemovitostí dán, jestliže žalobce, který tvrdí, že je vlastníkem nemovitostí, není jako jeho vlastník v katastru nemovitostí zapsán. Zde žalované nemovitosti nejsou zapsány v katastru nemovitostí, nýbrž v majetkové evidenci vodoprávního úřadu. Tato evidence je prostředkem využívaným jak pro veřejnost, tak pro správní rozhodnutí o provozu vodovodů a kanalizací. Do těchto evidencí smí zapisovat údaje jen vlastník vodovodů a kanalizací, přičemž právní otázku vlastnictví nemůže žalobce vyřešit jinak než prostřednictvím určovací žaloby. Soud prvního stupně neprovedl žalobce navržené listinné důkazy ani žalobcem navržené výslechy svědků, proto žalobce navrhol, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. ˇ

Žalovaný v písemném vyjádření k odvolání žalobce uvedl, že s ním nesouhlasí, navrhol potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného. Rámcová smlouva sama o sobě není a nemůže být titulem k nabytí vlastnického práva k jednotlivým částem vodního díla. Smluvní strany při uzavírání Rámcové smlouvy sjednávaly závazek teprve následného převodu vlastnického práva k původnímu dílu dílčími smlouvami a Rámcová smlouva tento převod sama nezpůsobuje. Navíc není ani dostatečně určitá co do vymezení jednotlivých částí vodního díla. Na základě Rámcové smlouvy tak mohl vzniknout společnosti Vodárna Trnová, a.s., respektive jejímu právnímu předchůdci, závazek uzavřít smlouvu o převodu dílčích částí vodního díla, časově limitovaný kolaudací jednotlivých částí. Žalobce se proto mohl a měl domáhat, aby s ním společnost CBC, respektive Vodárna Trnová, a.s. uzavřeli Rámcovou smlouvou předpokládané smlouvy o převodu dílčích částí vodního díla. Žalobce však tak neučinil a uplynutím času se závazek těchto společností promlčel. Navíc žalobce se žalovaným od okamžiku nabytí vlastnického práva k vodnímu dílu jednal jako s oprávněným vlastníkem. Žalobce nemůže nahrazovat určovací žalobou žalobu na plnění, respektive prostřednictvím určovací žaloby zhojit promlčení práva a žalovat na splnění povinnosti, kterou vůči němu navíc žalovaný ani neměl.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání žalobce je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 o.s.ř.) přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně dle ustanovení § 212, § 212a o.s.ř. a na základě toho dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro potvrzení ani pro změnu rozsudku soudu prvního stupně.

Při přezkumu rozsudku vycházel odvolací soud z důkazů provedených před soudem prvního stupně, ohledně nichž se odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.

Z obsahu spisu soudu prvního stupně vyplývá, že žalobce podal dne 7.10.2015 žalobu proti žalovanému, ve které se domáhal určení, že je vlastníkem vodního díla specifikovaného ve výroku I. rozsudku soudu prvního stupně a další žalobou se domáhal povinnosti žalovaného předat vodní dílo žalobci (výrok II. napadeného rozsudku soudu prvního stupně). Žaloba byla odůvodněna tím, že v roce 2004 uzavřel žalobce investorem – C.B.C. – Czech

Build Company a.s. Rámcovou smlouvu, na základě které byl pro potřeby občanů obce Trnová v letech 2005 až 2008 vybudován veřejný vodovodní a kanalizační řad, který měl být ke kolaudaci předán do vlastnictví žalobce, což se dodnes nestalo. Ke kolaudaci díla došlo v letech 2005 – 2008 s tím, že podle článku VII. odst. 2 Rámcové smlouvy se po kolaudaci měl žalobce stát jeho vlastníkem. V roce 2007 bylo dílo převedeno na společnost Vodárna Trnová, a.s. a na tuto společnost dle žalobce přešel závazek z Rámcové smlouvy. Dne 12.9.2012 Vodárna Trnová, a.s. převedla vodní dílo na žalovaného. Tuto smlouvu považoval žalobce za neplatný právní úkon. Žalobce v žalobě tvrdil, že má na určení vlastnického práva naléhavý právní zájem, což konkrétně odůvodňoval.

Žalovaný namítal, že závazek společnosti Vodárna Trnová, a.s. je promlčen, když poslední kolaudační rozhodnutí nabylo právní moci dne 5.4.2008 s tím, že závazek investora na žalovaného nepřešel. Žalovaný uzavřel kupní smlouvu v dobré víře, že vlastníkem předmětného díla a předmětných nemovitostí je společnost Vodárna Trnová, a.s. Žalovaný rovněž zpochybnil existenci naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení.

Soud prvního stupně o podané žalobě rozhodl napadeným rozsudkem. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že se soud prvního stupně zabýval tím, zdali má žalobce naléhavý právní zájem na podané určovací žalobě podle § 80 písm. c) o.s.ř. V této souvislosti uvedl, že žalobce byl účastníkem Rámcové smlouvy z roku 2004, na základě které byl vybudován veřejný vodovod a kanalizační řad. Od této smlouvy žalobce odvozuje své vlastnické právo, takže řízení na určení vlastnického práva se bezprostředně dotýká jeho právní sféry, proto je ve věci aktivně legitimován. S odkazem na článek I odst. 1 písm. d) Rámcové smlouvy uzavřené dne 13.7.2014, kdy se žalobce měl stát vlastníkem nejpozději dnem kolaudace příslušné části vodního díla, soud prvního stupně dovodil, že žalobce měl žalovat na splnění povinnosti uzavřít dílčí smlouvy, případně na nahrazení projevu vůle tyto smlouvy uzavřít. Za těchto okolností dospěl k závěru, že není dán naléhavý právní zájem na určení práva s poukazem na to, že určovací žaloba má mít preventivní povahu, aby se předešlo případným dalším žalobám na plnění. Soud prvního stupně uzavřel, že samotné určení vlastnického práva žalobce by nevytvořilo pevný základ pro právní vztahy účastníků sporu, ani by se tím nepředěšlo dalším žalobám na plnění. Současně soud prvního stupně neshledal důvodnou ani žalobu na uložení povinnosti žalovaného předat žalobci předmětné vodní dílo (zamítavý výrok II. rozsudku soudu prvního stupně) v tomto případě okresní soud uvedl, že žalovaný doložil vlastnické právo kupní smlouvy ze dne 12.9.2012, takže ani v této části nebyla shledána žaloba důvodnou.

Odvolací soud se s těmito závěry soudu prvního stupně ohledně posouzení naléhavosti právního zájmu na určení vlastnického práva žalobce k předmětným nemovitostem neztotožnil.

Podle § 80 písm. c) o.s.ř. žalobou lze uplatnit, aby bylo rozhodnuto o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem.

Podle ustálené judikatury naléhavý právní zájem o určení právního vztahu nebo práva je dán zejména tam, kdyby bez tohoto určení bylo ohroženo právo žalobce nebo kdyby se bez tohoto určení stalo jeho právní postavení nejistým.

Žaloba domáhající se určení, nemůže být zpravidla opodstatněna tam, kde lze žalovat na splnění povinnosti (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 2Cz 8/71 publikovaný pod R 17/1972). Určovací žaloba má preventivní povahu a má za účel poskytnout ochranu

právnímu postavení žalobce dříve, než dojde k porušení právního vztahu nebo práva; není proto opodstatněna tam, kde právní vztah nebo právo již byly porušeny, a kde je proto právním prostředkem ochrany právního vztahu nebo práva žaloba o plnění. V případě, kdy lze žalovat o splnění povinnosti, může však být naléhavý právní zájem na určení dán tehdy, jestliže se určovací žalobou vytvoří pevný právní základ pro právní vztahy účastníků sporu, a předejde se tak případným dalším žalobám o plnění, nebo jestliže žaloba o plnění neřeší ani nemůže řešit celý obsah sporného právního vztahu nebo práva (rozsudek Nejvyššího soudu publikovaný pod sp. zn. 3Cdon 1338/96). Naléhavý právní zájem na požadovaném určení je proto současně dán jen tehdy, jestliže je způsobilý odstranit stav právní nejistoty žalobce nebo ohrožení jeho práva. V žalobě o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, musí žalobce vždy tvrdit a prokazovat skutečnosti, z nichž vyplývá, že má na požadovaném určení naléhavý právní zájem. Nedostatek věcné legitimace nebo naléhavého právního zájmu na požadovaném určení vede soud k zamítnutí žaloby. Zamítá-li soud určovací žalobu pro nedostatek naléhavého právního zájmu na takovém určení, je vyloučeno, aby se současně zabýval také věcí samou.

Žalobce naléhavost právního zájmu na určení tvrdil přímo v žalobě (bod VII. žaloby), kdy konkrétně uvedl, že touto žalobou má být odstraněn stav, který vážně ohrožuje právo žalobce ve veřejném zájmu jednat jako vlastník vodního díla v obci Trnová, čímž má být vytvořen pevný právní základ pro právní vztahy účastníků řízení. Rovněž se má určení vlastnictví předejít dalším sporům souvisejícím s vlastnictvím a provozem vodní infrastruktury. Žalobce je přesvědčen, že ani společnost C.B.C. – Czech Build Company a.s., Vodárna Trnová a.s. ani žalovaný nejsou subjekty vlastnického práva k vodnímu dílu. Určení právého vlastníka vodního díla je předpokladem pro fungování dalších vztahů souvisejících s provozem této infrastruktury, neboť byla vybudována pro veřejnou potřebu a je provozována ve veřejném zájmu. Vlastník tohoto díla vstupuje do právních vztahů s orgány veřejné správy, vlastníky jiných částí řadu, vlastníky a provozovateli provozně souvisejících vodovodů a kanalizací nebo se spotřebiteli, přičemž k výkonu všech těchto práv a povinností musí být postaveno najisto, kdo je skutečným vlastníkem.

Odvolací soud, na rozdíl od soudu prvního stupně, se ztotožnil s tím, jakým způsobem dokládal žalobce tvrzení o naléhavém právním zájmu na určení vlastnického práva k předmětnému vodnímu dílu. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že žalovaný nebyl tím (smluvní stranou), kdo uzavřel se žalobcem dne 13.7.2004 Rámcovou smlouvu o výstavbě technické infrastruktury obce Trnová, ze které žalobce dovozuje vlastnické právo. Zároveň nelze z obsahu spisu dovodit (a žalobce to ani netvrdil), že by na žalovaného přešly závazky z této Rámcové smlouvy plynoucí. Za těchto okolností se žalobce nemohl domáhat žalobou proti žalovanému splnění povinností plynoucích z této Rámcové smlouvy. Jinak řečeno určovací žalobou by se v projednávané věci vytvořil pevný právní základ pro právní vztahy účastníků tohoto sporu. Za těchto okolností, je dle názoru odvolacího soudu dán naléhavý právní zájem žalobce na požadovaném určení, respektive určovací žaloba je přípustná. Vzhledem k tomu, že se odvolací soud liší v posouzení naléhavého právního zájmu na určovací žalobě, nebylo možné o věci rozhodnout meritorně, pokud jde o žalobu, ve které se žalobce domáhal povinnosti žalovaného převést předmět vodního díla na žalobce.

Je zřejmé, že ke zjištění skutkového stavu věci je třeba provést účastníky navržené zcela zásadní důkazy, které nemohou být provedeny z hlediska jejich kvantity a kvality v odvolacím řízení (§ 213 odst. 3 a 4 o.s.ř.).

Vzhledem k výše uvedenému odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně dle ustanovení § 219a odst. 2 o.s.ř. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř.).

Další postup soudu prvního stupně byl shora naznačen. Vzhledem k tomu, že žalovaný má sídlo mimo území České republiky, jedná se o věc s mezinárodním prvkem, proto je třeba, aby soud prvního stupně řádně odůvodnil pravomoc tuzemského soudu rozhodovat podle právního řádu České republiky. Současně je třeba, aby soud prvního stupně uvedl (s odkazem na ustanovení § 3028 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), jaký hmotněprávní předpis je třeba v projednávané věci aplikovat.

V novém rozhodnutí o věci rozhodne soud prvního stupně rovněž o náhradě nákladů odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat odvolání k Nejvyššímu soudu České republiky ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí prostřednictvím Okresního soudu Praha – západ. Dovolání je přípustné, pokud dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 1. června 2016

Za správnost:
Stanislava Skleničková

JUDr. Kateřina Švecová, v.r.
předsedkyně senátu